

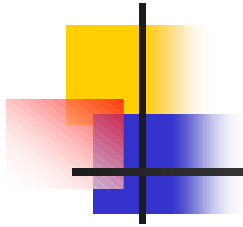

SYNNYTYSPELKO

Luento Lapin Lääkäriseuran
syyskokouksessa 9.10.2009

Tuula Tervonen

Kätilö LKS

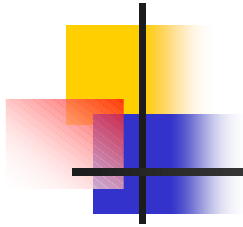

Pelko on eräs ihmisen perustunteista, liittyy ihmisen puolustusmekanismeihin

Synnytyspelosta kärsii Suomessa arviolta 6-10 % synnyttäjistä

Synnytyspelolle ei ole mitään yhtenäistä määritelmää

Tautiluokitukseen diagnosoinumero 1997 O99.80 Horror Partus

Synnytyspelko kuvastaa tulevan äidin elämän historiaa, aikaisempia synnytyskokemuksia, mielialaa, parisuhdetta, suhdetta tulevaan vanhemmuuteen ja tapaan reagoida stressitilanteissa

Synnytystä pelkäävät naiset ovat luonteeltaan ja voimavaroiltaan tavallista haavoittuvampia

Synnytystä pelkäävien kivunsietokyky on todettu olevan pienempi kuin muiden odottajien (Terhi Saisto 2001)

Synnytyspelko voi alkaa jo ennen ensimmäistä raskautta

MITÄ SYNNYTYSPELON TAUSTALLA

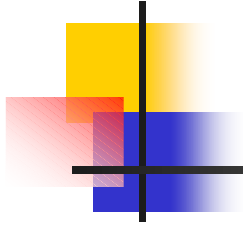
Psyykkisiä ja sosiaalisia ongelmia

Synnytyskivun pelkoa, keskeisin ja yleisin synnytyspelon syy

Pelkoa riittämättömyydestä

Pelkoa vanhemmuutta kohtaan, vastuun pelkoa

Oman hallinnan menettämisen pelkoa

Aikaisemmat synnytyksen aikaiset lääketieteelliset ongelmat aiheuttavat usein negatiivisia kokemuksia

Väkivaltaiset kokemukset; omaan ruumiiseen kohdistuneita rajan rikkomisia: raiskaus, insesti, gynekologiset tutkimukset ja -toimenpiteet (raskauden keskeytykset)

Psyykkiset sairaudet, masennus

Pelkoa sikiön voinnin puolesta

Jaksamista kuormittavat tekijät

TUTKIMUKSET

Synnytyspelkoa on tutkittu lähinnä Suomessa ja Ruotsissa

Areskog 1981-1983

Stewart 1982

Niven & Gijsberg 1989

Suonio-Vartiainen-Laasanen-Seppo Saarikoski 1993

Ryding 1993

Silvola-Kauppila 1998

Terhi Saisto 2001 Hki Lääketieteenlaitos

Melender Hanna-Leena 2002 Turku Hoitotieteenlaitos

SYNNYTYSPELON HOITO

Luoda edellytykset positiiviselle synnytyskokemukselle

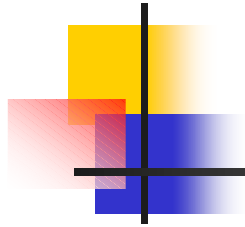
Auttaa naista hallitsemaan odotustaan ja synnytystään

Auttaa naista ottamaan synnytys vastaan sellaisena kuin se on

Ihmisen kohtaaminen, rinnalla kulkeminen

Kuunteleminen

Aitous, empaattisuus, rehellisyys ja luottamus

Oman kehon kuunteleminen

Rentoutuminen

Synnytyslaulu

Kivunlievitys

Synnytyssairaalaan tutustuminen

Tieto-Tuki-Valmennus

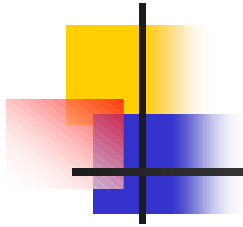
SYNNYTYSSUUNNITELMA

Kirjataan ylös pelon aiheet, toiveet ja tehdään hoitosuunnitelma synnytystä varten

Kivunlievityksen suunnittelu etukäteen

Jatkokäynnit

Tarvittaessa moni ammatillinen yhteistyö
kättilö-terveydenhoitaja-gynekologi-anestesia lääkäri-psykiatrinen
sairaanhoitaja-psykiatri-sosiaalityöntekijä

Synnytyspelon hoito tulisi aloittaa riittävän aikaisin jo ennen 30 rvk:a

Henkilökunnan sitoutuminen tärkeää

"Hyvin hoidetulla raskausajalla ja synnytyksellä on myönteinen merkitys sekä äidin ja syntyvän lapsen väliselle suhteelle että naisen ja sitä kautta perheen hyvinvoinnille synnytyksen jälkeen" (Terhi Saisto)

" Synnytyspelko diagnostiikka, hoito ja ehkäisy vaativat moni ammatilista osaamista myös rehellisyyttä, avoimuutta ja jatkuvaa keskustelua toimintatapojen kehittämiseksi " (Seppo Heinonen)

LKS :n SYPE - pkl

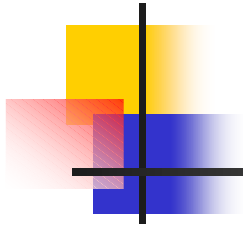
Toimintaa vuodesta 2002

Hoitaja poliklinikka, 3 kättilöä

1 x/ viikko

2-3 äitiä/päivä

Moni ammatillisuus

Kävijämäärä vakiintunut noin 70 / vuosi

Keskimäärin 6 % alueen synnyttäjistä

Synnytyspelon vuoksi keisarileikkauksia vain alle 1 % synnyttäjistä

Päädiagnoosilla Horror Partus kaikista sektioista 2-6 %

Palautekysely kaikille synnytyspelkopoliklinikalla käyneille

SYPE-PKL TILASTOT VUOSILTA 2002 - 2008

	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
LKS :N SYNNYTYKSET LKM	1030	1036	1068	1080	1070	1116	1173
LKS:N SEKTIOT LKM	179	181	173	153	177	169	181
LKS:N SEKTIO %	17,38 %	17,47 %	16,20 %	14,17 %	16,54 %	15,14 %	15,43 %
SYPE ASIAKKAAT LKM	46	73	67	67	69	76	73
SYPE KÄYNNIT	82	89	72	80	80	82	75
SYPE ASIAKKAAT % SYNNYTTÄJISTÄ	4,47 %	7,05 %	6,27 %	6,20 %	6,45 %	6,81 %	6,22 %
SEKTIOT HORROR PARTUS DG LKM	4	5	3	2	6	10	8
% SYNNYTTÄJISTÄ	0,39 %	0,48 %	0,28 %	0,19 %	0,56 %	0,90 %	0,68 %
% SEKTIOISTA	2,23 %	2,76 %	1,73 %	1,31 %	3,39 %	5,92 %	4,42 %

SYNNYTYSTÄ PELKÄÄVIEN ÄITIEN PALAUTETTA

- " Sain kaipaamaani varmuutta siitä, että synnytys voi mennä hyvinkin. Sype -lapun täyttäminen kivunlievitystoiveineen oli psyykelle tärkeää, se että synnytyksessä mukana oleva kätilö tietää pelosta "
- " Mieli rauhoittui ja osasin suhtautua synnytykseen luonnollisemmin. Tunsin, että mielipiteitäni kunnioitettiin. Sain olla oma itseni "
- " Aivan ehdoton käynti minulle, yksinkertaisesti odotin käynnin jälkeen synnyttämään pääsyä, kun siihen asti se oli ahdistanut "

KIITOS !